

Suvestinė redakcija nuo 2013-01-01 iki 2017-08-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [20-520](#), i. k. 0961010ISTA00I-1202

Nauja redakcija nuo 2008-07-01:

Nr. [X-1542](#), 2008-05-15, Žin. 2008, Nr. 63-2380 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1542

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO IR KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS DALYVIŲ,
TEISINGUMO IR TEISĖSAUGOS INSTITUCIJŲ PAREIGŪNŲ APSAUGOS
NUO NUSIKALSTAMO POVEIKIO
ĮSTATYMAS**

1996 m. vasario 13 d. Nr. I-1202
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymas apibrėžia pagrindines apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, nustato jų skyrimo pagrindus ir tvarką.

2. Šis įstatymas neapima apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių ir kriminalinės žvalgybos veiksmų, numatytų Baudžiamajame ir Baudžiamojo proceso kodeksuose, Teismų ir Prokuratūros įstatymuose, taip pat Kriminalinės žvalgybos įstatyme.

3. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nustato kitokias taisykles, negu išdėstytosios šiame įstatyme, taikomos tarptautinės sutarties taisyklės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Saugomas asmuo** – asmuo, kuriam taikomos šiame įstatyme numatytos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės.

2. **Laisvės atėmimo vietos** – arešto, terminuoto laisvės atėmimo, laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės ir kardomąją priemonę – suėmimą vykdančios įstaigos.

3. **Psichinė prievarta** – įspėjimas apie ketinimą panaudoti specialią jėgą, šaunamąjį ginklą ar sprogstamąsias medžiagas. Psichinei prievartai prilyginami šaunamojo ginklo demonstravimas ir įspėjamieji šūviai.

4. **Speciali jėga** – bet kokio pobūdžio fizinė jėga, koviniai imtynių veiksmai ir specialiųjų priemonių naudojimas.

5. **Specialiosios priemonės** – guminės lazdos, antrankiai, surišimo priemonės, dujos, tarnybiniai šunys, transporto priverstinio sustabdymo ir kitos teisės aktų nustatytos aktyvios ir pasyvios gynybos priemonės.

6. **Policijos kriminalinės žvalgybos subjektai** – Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos kriminalinės policijos biuro ir teritorinių policijos įstaigų kriminalinę žvalgybą vykduojantys padaliniai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

3 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių tikslas

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių tikslas – apsaugoti asmenų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnyje, gyvybę, sveikatą, turtą, taip pat užtikrinti išsamų ir nešališką baudžiamosios bylos aplinkybių ištyrimą.

4 straipsnis. Asmenys, kuriems taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės gali būti taikomos:

1) asmenims, dalyvaujantiems baudžiamajame procese: liudytojams, nukentėjusiesiems, ekspertams, specialistams ir gynėjams (atstovams), atstovams pagal įstatymą, įtariamiesiems, kaltinamiesiems, nuteistiesiems, išteisintiesiems, asmenims, kuriems byla (ikiteisminis tyrimas) nutraukta;

2) teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnams: teisėjams, prokurorams, ikiteisminio tyrimo pareigūnams, organizuojantiems ir įgyvendinantiems apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones pareigūnams;

3) kriminalinės žvalgybos slaptiesiems dalyviams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, *Žin.*, 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

4) šio straipsnio 1–3 punktuose išvardytų asmenų tėvams (įtėviams), vaikams (įvaikiams), broliams, seserims, seneliams, vaikaičiams, sutuoktiniams ir sugyventiniams.

5 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo pagrindai

1. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės gali būti taikomos, jei atliekant kriminalinę žvalgybą ar ikiteisminį tyrimą arba nagrinėjant baudžiamąsias bylas dėl labai sunkių ar sunkių nusikaltimų, taip pat dėl apysunkių nusikaltimų, numatytų Baudžiamojo kodekso 145 straipsnio 2 dalyje, 146 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 151 straipsnio 2 dalyje, 162 straipsnyje, 178 straipsnio 2 dalyje, 180 straipsnio 1 dalyje, 181 straipsnio 1 dalyje, 187 straipsnio 2 dalyje, 189 straipsnio 2 dalyje, 198 straipsnio 2 dalyje, 213 straipsnio 1 dalyje, 214 ir 215 straipsniuose, 225 straipsnio 2 dalyje, 227 straipsnio 2 dalyje, 228 straipsnio 2 dalyje, 240 straipsnyje, 253 straipsnio 1 dalyje, 256 straipsnio 1 dalyje, 300 straipsnio 2 dalyje, 301 straipsnio 2 dalyje, 302 straipsnio 2 dalyje, 307 straipsnio 1 ir 2 dalyse, arba pasibaigus kriminalinei žvalgybai ar baudžiamajam procesui buvo gauta patikrintų duomenų iš viešų ar konfidencialių šaltinių, kad:

1) asmenų gyvybei ar sveikatai gresia realus pavojus;

2) gali būti sunaikintas ar sugadintas asmenų turtas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, *Žin.*, 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims, išskyrus ekspertus, specialistus ir gynėjus (atstovus), apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės taikomos, jeigu šie asmenys aktyviai bendradarbiauja su teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnais, padėjo atskleisti nusikalstamą veiką ar suteikė kitos vertingos informacijos teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnams.

6 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių netaikymo ir nutraukimo pagrindai

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės netaikomos, o jau pradėtos taikyti nutraukiamos, jei:

1) asmuo nesutinka su pasiūlymu taikyti jam apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones;

2) šio įstatymo 4 straipsnio 1 punkte nurodyti asmenys, išskyrus ekspertus, specialistus ir gynėjus (atstovus), po apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių paskyrimo kriminalinės žvalgybos ar ikiteisminio tyrimo metu, taip pat nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme atsisakė, vengė duoti ar davė melagingus parodymus ar suteikė kitą melagingą informaciją;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, *Žin.*, 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

- 3) saugomas asmuo atsisako jam paskirtų apsaugos priemonių;
- 4) saugomas asmuo nesilaiko šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje numatytos sutarties sąlygų;
- 5) išnyko šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje numatyti pagrindai.

ANTRASIS SKIRSNIS

APSAUGOS NUO NUSIKALSTAMO POVEIKIO PRIEMONĖS

7 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės yra šios:

- 1) fizinė asmens ir jo turto apsauga;
- 2) laikinas asmens perkėlimas į saugią vietą;
- 3) specialaus režimo, pagal kurį teikiami duomenys apie asmenį iš valstybės ir žinybinių registrų bei informacinių sistemų, nustatymas;
- 4) asmens gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos pakeitimas;
- 5) asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimas;
- 6) plastinės operacijos, keičiančios asmens išvaizdą, padarymas;
- 7) šaunamojo ginklo, specialiųjų priemonių asmeniui išdavimas;
- 8) finansinė parama.

8 straipsnis. Fizinė asmens ir jo turto apsauga

1. Fizinė asmens ir jo turto apsauga yra viešo ar neviešo pobūdžio apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonė, taikoma visą parą ar tam tikru laiku ir tik Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Įgyvendinant fizinę asmens ir jo turto apsaugą, gali būti naudojamos inžinerinės ir techninės apsaugos priemonės.

9 straipsnis. Laikinas asmens perkėlimas į saugią vietą

1. Saugomas asmuo, atsižvelgiant į jo procesinę padėtį, gali būti laikinai perkeltas į saugią vietą (gyvenamąsias ar kitas patalpas).

2. Įgyvendinant laikiną asmens perkėlimą į saugią vietą, gali būti naudojamos inžinerinės ir techninės apsaugos priemonės.

10 straipsnis. Specialaus režimo, pagal kurį teikiami duomenys apie asmenį iš valstybės ir žinybinių registrų bei informacinių sistemų, nustatymas

1. Valstybės ir žinybinių registrų bei informacinių sistemų tvarkytojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti apribota (uždrausta) teikti duomenis apie saugomus asmenis. Duomenys apie saugomus asmenis gali būti paimti iš šių informacijos tvarkytojų ir perduoti atitinkamai Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) arba Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjų departamentas).

2. Duomenų apie saugomus asmenis teikimo apribojimas (uždraudimas) yra privalomas valstybės ir žinybinių registrų bei informacinių sistemų tvarkytojams.

3. Duomenys apie saugomus asmenis gali būti teikiami tik gavus rašytinį Lietuvos policijos generalinio komisaro arba Kalėjų departamento direktoriaus leidimą.

11 straipsnis. Asmens gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos pakeitimas

1. Saugomam asmeniui gali būti laikinai arba visam laikui pakeista gyvenamoji, darbo ar mokymosi vieta.

2. Gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos pakeitimas yra privalomas valstybės ir

savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir įmonėms.

12 straipsnis. Asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimas ir plastinės operacijos, keičiančios asmens išvaizdą, padarymas

1. Saugomam asmeniui gali būti laikinai arba visam laikui pakeisti asmens tapatybės ir biografijos duomenys arba gali būti padaryta plastinė operacija, keičianti asmens išvaizdą.

2. Asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimas yra privalomas valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir įmonėms.

3. Informacija apie saugomo asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimą ir plastinės operacijos, keičiančios asmens išvaizdą, padarymą neteikiama.

13 straipsnis. Šaunamojo ginklo, specialiųjų priemonių asmeniui išdavimas

Šaunamasis ginklas, specialiosios priemonės išduodamos saugomam asmeniui Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Finansinė parama

Finansinės paramos saugomam asmeniui dydį, jos skyrimo ir mokėjimo taisyklės nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

TREČIASIS SKIRSNIS

**APSAUGOS NUO NUSIKALSTAMO POVEIKIO PRIEMONIŲ SKYRIMAS IR
TAIKYMAS**

15 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymas

1. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės gali būti taikomos ikiteisminio tyrimo įstaigos vadovo ar teritorinės prokuratūros, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros padalinio vadovo motyvuotu teikimu. Bendrą sprendimą dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo motyvuoto teikimo gavimo dienos priima Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras ir Lietuvos policijos generalinis komisaras ar Kalėjimų departamento direktorius.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės gali būti taikomos jų vadovų motyvuotu teikimu. Bendrą sprendimą dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo motyvuoto teikimo gavimo dienos priima Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras ir Lietuvos policijos generalinis komisaras.

3. Šio įstatymo 4 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės gali būti taikomos policijos kriminalinės žvalgybos subjekto ar kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, išskyrus Policijos departamentą, vadovo motyvuotu teikimu. Sprendimą dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo motyvuoto teikimo gavimo dienos priima Lietuvos policijos generalinis komisaras arba Kalėjimų departamento direktorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, *Žin.*, 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242

4. Šio įstatymo 4 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės gali būti taikomos atitinkamai šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytų pareigūnų motyvuotu teikimu. Sprendimą dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo motyvuoto teikimo gavimo dienos priima šio straipsnio 1–3 dalyse nurodyti pareigūnai.

5. Konkrečių apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo tvarką ir sąlygas nustato Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio nuostatai. Šiuos nuostatus tvirtina Lietuvos policijos generalinis komisaras, Kalėjimų departamento direktorius ir Lietuvos Respublikos generalinis

prokuroras.

6. Už motyvuoto teikimo skirti apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės teisėtumą ir pagrįstumą, už apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės įgyvendinančių institucijų informavimą laiku apie ikiteisminio tyrimo eigą, saugomo asmens procesinę padėtį ir jos pasikeitimus, taip pat kitos informacijos, turinčios reikšmės apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymui ar nutraukimui, pateikimą atsako šio straipsnio 1–3 dalyse nurodyti pareigūnai.

7. Asmuo, kuriam gali būti taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, privalo būti nedelsiant pasirašytinai supažindinamas su sprendimu dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo.

16 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių skyrimo tvarka

1. Vieną arba kelias šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytas apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, atsižvelgdami į objektyvias aplinkybes, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo 15 straipsnio 1–4 dalyse numatyto sprendimo dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo priėmimo dienos, o išimties atvejais – nedelsdami parenka ir paskiria atitinkamai Lietuvos policijos generalinis komisaras ar Kalėjimų departamento direktorius.

2. Draudžiama skirti tokią (tokias) apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonę (priemones), su kuria (kuriomis) nesutinka saugotinas asmuo, taip pat tokią (tokias) apsaugos priemonę (priemones), su kuria (kuriomis) sutinka saugotinas asmuo, bet jos neatitinka realios grėsmės.

3. Sprendimas neskirti konkrečių saugotino asmens pageidaujamų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių per 5 darbo dienas nuo supažindinimo su juo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymas

1. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymą užtikrina ir už jį atsako:

1) aukštesnės ir žemesnės pakopos teritorinių policijos įstaigų vadovai. Jie savo vadovaujamos įstaigos aptarnaujamoje teritorijoje, išskyrus laisvės atėmimo vietas, organizuoja fizinę, saugomų asmenų ir jų turto apsaugą;

2) Kalėjimų departamento direktorius. Jis organizuoja fizinę asmens apsaugą, laikiną asmens perkėlimą į saugią vietą, specialaus režimo, pagal kurį teikiama duomenys apie asmenį iš valstybės ir žinybinių registų bei informacinių sistemų, nustatymą, asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimo ir finansinės paramos vykdymą laisvės atėmimo vietose;

3) Lietuvos policijos generalinis komisaras. Jis organizuoja ir koordinuoja visų šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymą policijos įstaigose.

2. Su saugotinu asmeniu sudaroma sutartis dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymo. Sutarties turinį ir formą nustato Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio nuostatai.

18 straipsnis. Saugomo asmens teisės ir pareigos

1. Saugomas asmuo turi teisę:

1) žinoti apie jam taikomas apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės;

2) prašyti taikyti jam ar panaikinti konkrečias apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės;

3) apskųsti Policijos ar Kalėjimų departamentams pavaldžių įstaigų pareigūnų, atliekančių apsaugą nuo nusikalstamo poveikio, veiksmus (ar neveikimą) atitinkamai Lietuvos policijos generaliniam komisarui arba Kalėjimų departamento direktoriui, o šių vadovų veiksmus (ar neveikimą) – Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Saugomas asmuo privalo:

1) laikytis sutartyje nurodytų sąlygų;

2) vykdyti Lietuvos policijos generalinio komisaro, teritorinės policijos įstaigos vadovo, Kalėjų departamento direktoriaus arba pareigūnų, atliekančių apsaugą nuo nusikalstamo poveikio, reikalavimus;

3) pranešti apsaugą nuo nusikalstamo poveikio organizuojantiems ir atliekantiems pareigūnams apie kiekvieną grasinimo jam atvejį ar kitus jam padarytus neteisėtus veiksmus;

4) be atitinkamo Lietuvos policijos generalinio komisaro, teritorinės policijos įstaigos vadovo ar Kalėjų departamento direktoriaus sutikimo neatskleisti informacijos apie jam taikomas apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones.

19 straipsnis. Sprendimo paskirti apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės panaikinimas

Kai išnyksta šio įstatymo 5 straipsnyje nurodyti pagrindai arba yra šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytų aplinkybių, apsaugą nuo nusikalstamo poveikio paskyręs pareigūnas (pareigūnai) panaikina savo ankstesnį sprendimą paskirti apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės. Šis sprendimas per 5 darbo dienas nuo supažindinimo gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės taikomos tol, kol bus priimtas galutinis sprendimas dėl apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių panaikinimo ar jų tolesnio taikymo.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PSICHINĖS PRIEVARTOS, SPECIALIOS JĖGOS, ŠAUNAMOJO GINKLO AR SPROGSTAMŲJŲ MEDŽIAGŲ PANAUDOJIMAS

20 straipsnis. Psichinės prievartos, specialios jėgos, šaunamojo ginklo ar sprogstamųjų medžiagų panaudojimo bendrosios sąlygos

1. Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, taikantis apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, turi teisę panaudoti psichinę prievartą, specialią jėgą, šaunamąjį ginklą ar sprogstamąsias medžiagas, kai būtina užkirsti kelią nusikalstamai veikai prieš saugomą asmenį ar pareigūną ir sulaikyti ją padariusius asmenis.

2. Psichinė prievarta, speciali jėga, šaunamasis ginklas ar sprogstamosios medžiagos, dėl kurių žmogus gali būti sužalotas ar mirti arba būti kitokių sunkių padarinių, gali būti naudojamos tik tiek, kiek to reikia tarnybinei pareigai įvykdyti, ir tik tada, jei visos įmanomos įtikinimo priemonės nėra veiksmingos. Ar naudoti psichinę prievartą, specialią jėgą, šaunamąjį ginklą, sprogstamąsias medžiagas, sprendžia ir jų panaudojimo ribas pasirenka policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir nusikalstamos veikos pobūdį. Naudodamas specialią jėgą, šaunamąjį ginklą ar sprogstamąsias medžiagas, policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas privalo stengtis išvengti sunkių padarinių.

3. Prieš naudodamas specialią jėgą, šaunamąjį ginklą ar sprogstamąsias medžiagas, policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas privalo apie tai įspėti, suteikdamas asmeniui galimybę įvykdyti reikalavimus ar nurodymus, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia grėsmę saugomo asmens ar pareigūno gyvybei ar sveikatai arba kai įspėti neįmanoma.

4. Apie pareigūno panaudotą specialią jėgą, šaunamąjį ginklą ar sprogstamąsias medžiagas, jei dėl to mirė ar buvo sužalotas žmogus, nedelsiant pranešama prokurorui.

21 straipsnis. Psichinės prievartos panaudojimo pagrindai

Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas turi teisę panaudoti psichinę prievartą, jei yra šio įstatymo 22 ir 23 straipsniuose nurodyti pagrindai.

22 straipsnis. Specialios jėgos panaudojimo pagrindai

1. Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, taikantis apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, turi teisę panaudoti specialią jėgą:

1) gindamas saugomą asmenį, gindamasis pats ar gindamas kitą pareigūną, įgyvendinantį apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei ar sveikatai kėsینimosi arba siekdamas išgelbėti saugomą asmenį nuo susižalojimo ar savižudybės;

2) sulaikydamas pasikėsinusį į saugomo asmens ar pareigūno sveikatą ar gyvybę asmenį, kuris aktyviais veiksmais vengia sulaikymo, arba kai yra pakankamas pagrindas manyti, kad jis gali pasipriešinti policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnui;

3) jeigu sulaikomas, pristatomas, konvojuojamas ar sulaikytas asmuo bando priešintis aktyviais ar pasyviais veiksmais arba artinasi prie policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūno ir nevykdo pareigūno reikalavimo laikytis nurodyto atstumo;

4) kai kėsınamasi į policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos transporto priemonę, šaunamąjį ginklą, sprogstamąsias medžiagas, sprogmenis, specialiąsias ryšio ar kitas priemones.

2. Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, taikantis apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, turi teisę transporto priemone stabdyti, blokuoti arba taranuoti kitą transporto priemonę, jeigu jos vairuotojas ar kitas toje transporto priemonėje esantis asmuo savo veiksmais kelia pavojų saugomo asmens gyvybei. Jei pareigūnas blokuoja arba tarauoja kitą transporto priemonę ir dėl to kyla grėsmė asmenų gyvybei, po tokių veiksmų jis turi imtis priemonių šių veiksmų padariniams pašalinti.

3. Specialią jėgą (išskyrus antrankius ir surišimo priemones) draudžiama naudoti prieš moteris, nepilnamečius ir neįgalius asmenis, kai jų negalia akivaizdi, išskyrus atvejus, kai jie patys užpuola arba priešınasi jėga ar ginklu.

23 straipsnis. Šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindai

1. Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, taikantis apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, turi teisę kaip išimtinę priemonę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš asmenį:

1) gindamas saugomą asmenį, gindamasis pats ar gindamas kitą pareigūną, taikantį apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei nusikalstamo kėsınimosi;

2) sulaikydamas pasikėsinusį į saugomo asmens ar pareigūno gyvybę asmenį, kuris aktyviais veiksmais vengia sulaikymo, jeigu kitaip jo neįmanoma sulaikyti, taip pat tais atvejais, kai asmuo atsisako vykdyti reikalavimą padėti ginklą ar kitą daiktą, kuriuo galima sužaloti žmogų, jeigu kyla pavojus saugomo asmens ar pareigūno gyvybei ir kitaip jo neįmanoma nuginkluoti;

3) atremdamas saugomų objektų ginkluotą užpuolimą.

2. Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, taikantis apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš transporto priemonę:

1) kai transporto priemonė naudojama pavojingam gyvybei kėsınimuisi į saugomą asmenį ar pareigūną;

2) sulaikydamas pasikėsinimą į saugomo asmens ar pareigūno gyvybę padariusį asmenį, kai jis bando transporto priemone pabėgti.

3. Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, taikantis apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemones, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš gyvūną, kai jis kelia grėsmę pareigūno, saugomo ar kito asmens sveikatai ir gyvybei.

4. Draudžiama naudoti šaunamuosius ginklus žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys, taip pat prieš moteris, nepilnamečius ir neįgalius asmenis, kai jų negalia akivaizdi, išskyrus atvejus, kai jie patys užpuola arba priešınasi šaunamuoju ginklu.

24 straipsnis. Sprogstamųjų medžiagų panaudojimo pagrindai

Policijos, Kalėjų departamento ar jam pavaldžios įstaigos pareigūnas, nekeldamas grėsmės žmogaus gyvybei, turi teisę panaudoti sprogstamąsias medžiagas, kai atliekami saugomo asmens ar

pareigūno gyvybei keliantys grėsmę nusikalstami veiksmai, taip pat būtinojo reikalingumo ar būtiniosios ginties sąlygomis, išskyrus atvejus, kai sprogstamosios medžiagos naudojamos kaip specialiosios priemonės.

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Informacijos apie asmenis, kuriems taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, slaptumas

Visa informacija apie saugomus asmenis, kuriems taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės, įslaptinama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Atsakomybė už informacijos apie apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymą neteisėtą atskleidimą

Asmuo, pažeidęs informacijos apie apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių taikymą asmenims konfidencialumą, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

27 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonių finansavimas

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės finansuojamos iš valstybės biudžeto.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1024](#), 1999-01-14, Žin., 1999, Nr. 11-243 (1999-01-27), i. k. 0991010ISTAI-1024
Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso bei operatyvinės veiklos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo 5 ir 15 straipsnių papildymo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1441](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1686 (2003-04-24), i. k. 1031010ISTA0IX-1441
Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso bei operatyvinės veiklos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1542](#), 2008-05-15, Žin., 2008, Nr. 63-2380 (2008-06-03), i. k. 1081010ISTA00X-1542
Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso bei operatyvinės veiklos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2242](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6101 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2242
Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso ir operatyvinės veiklos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo pavadinimo ir 1, 2, 4, 5, 6, 15 straipsnių pakeitimo įstatymas